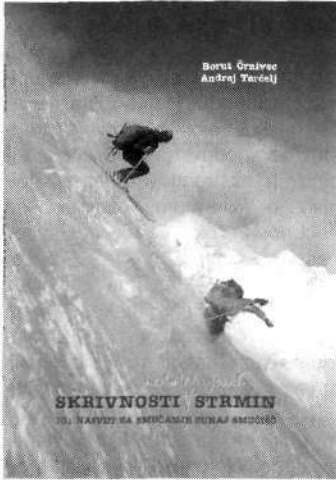

Skrivnosti nedotaknjena

Že pred prejšnjo zimsko in smučarsko sezono naj bi **Borut Črnivec** in **Andrej Terčelj**, odlična slovenska alpinistična in turna smučarja, za eno od uveljavljenih založb napisala knjigo o smučanju po celcu, ko pa je ta načrt padel v vodo, sta jo konec lanskega novembra izdala v samozaložbi. Tako je 144 strani debela knjiga »Skrivnosti nedotaknjenih strmin«, opremljena s 114 barvnimi fotografijami, osmimi skicami, ki pojasnjujejo vsebino, in petimi tabelami, vključno z italijansko vezavo po njuni lastni izjavi skoraj do pičice takšna, kot sta si jo avtorja zamislila: v glavnem 101 nasvet za smučanje zunaj urejenih smučišč, v podrobnostih pa poleg tega še marsikaj drugega, kar mora vedeti smučar, ki se s teptanega smučišča podá bodisi na njen neteptani rob, bodisi drugam v gore, kjer se znajde v njemu dotlej tujem in zato lahko prav nevarnem svetu.

»Skrivnosti nedotaknjenih strmin« so vsaj na knjižnem področju tako pri nas kot drugod po svetu v glavnem res skrivnosti, ki jih sistematično, temeljito in v celoti med enim samimi knjižnimi platnicami do izida te knjige skoraj gotovo ni razkril še nihče. Črnivec in Terčelj, ki od svojih študentskih let hodita tudi (ali celo predvsem) na turne

smuke, sta na slovenskem snegu opazila, da se izmed številnih zelo dobrih smučarjev na teptanih smučiščih komajda kdo odloči za smučanje zunaj smučišča, medtem ko so v tujini na tem področju smučarji kljub šibkejšemu smučarskemu znanju drznejši. Vendar tudi v Sloveniji vedno več smučarjev — rekreativcev hoče zapustiti urejeno smučišče, za nekatere preveč drzne pa se taka pustolovščina konča pod snežnim plazom ali drugače nesrečno.

Tisti smučarji, ki jih je pustolovska žilica kdaj le spravila v celec ali celo višje v nedotaknjeno prostranstvo zimskega gorskega sveta, so se tedaj vrnili »v civilizacijo« večinoma očarani od mamljivih vrednot, ki so jim bili prvič priče: od tišine in lepote divjine do takih psihofizičnih obremenitev, ki so še dolgo karseda ugodno vplivale na njihovo počutje. Ob novicah o nekaterih nesrečah predvsem mladih turnih smučarjev si potem marsikdo ni upal več »tja gor« — in zdaj bodo »Skrivnosti nedotaknjenih strmin« od belih gorá začarane smučarje vnovič opogumile. V tej knjigi so namreč tako nasveti in napotki za varovanje pred snežnimi plazovi ter ocene težavnosti in nevarnosti kot tudi zamisli za izbiro najprimernejše opreme, uspešno načrtovanje in izbiro podviga, izvedbo vzpona in predvsem posebnosti smučarske tehnike za varno smučanje po teh nedotaknjenih strminah.

Kot pravita avtorja, je knjiga namenjena dobrih smučarjem z urejenih smučišč, ki želijo smučati po celcu. Prvi dve od sedmih poglavij, »Sneg, led, plazovi« in »Strmina, izpostavljenost, nevarnosti, težavnost« sta temeljnega pomena za varno smučanje zunaj urejenih smučišč, jedro knjige pa je poglavje »Smučanje«, ki vključuje pripravo na spust oziroma smučanje, opise različnih smučarskih tehnik, recepte za izbiro najprimernejše tehnike glede na strmino, izpostavljenost in vrsto snega, tehnike ustavljanja pri padcih, smučanje s plazovi in še kaj. Ob pomembnem poglavju o varstvu gorske narave je tudi navidez droben, vendar nad vse važen nasvet: urejenih smučišč

ne zapuščajmo sami, saj se osnovni gorniški nasvet, ki odsvetuje samohodstvo, v primeru smučanja še potencira; nevarnosti padcev, poškodb in srečanja s plazom so pri smučanju večje, ob nesreči pa lahko učinkovito pomagajo le soudeleženci.

Pred izidom so knjigo poleg Borutovega očeta inž. **Mira Črnivca**, ki pa izida ni dočakal, pregledali in ocenili štirje recenzenti, sama znana gorniška in (turno)smučarska imena: zmagovalec desetih osemisočakov in vseh najvišjih vrhov celine **Viki Grošelj** (z nekaterih se je smučal), šef slovenske smučarske demonstracijske vrste **Roman Šturm**, vsestranski gornik z bogatimi, tudi gorskoreševalnimi izkušnjami **France Zupan** in največji slovenski strokovnjak za snežne plazove (in še marsikaj drugega v gorah) **Pavle Šegula**. Slednji je v svoji oceni med drugim napisal, da »bo 101 nasvet za smučanje zunaj smučišč dobrodošel vsem, ki jih mamijo snežna prostranstva visokogorja. Preizkušene ideje in rešitve jim bodo v veliki meri prihranile učenje na poskusih in napakah, ki bi koga lahko drago stale.«

Knjigo »Skrivnosti nedotaknjenih strmin« je mogoče kupiti v nekaterih knjigarnah, zanesljivo pa dobiti po pošti, če prej pokličete po telefonu Boruta Črnivca (061/302-242) ali Andreja Terčelja (041/669-402).

Marjan Raztresen

Andi Tineta Miheliča

Človeka, ki prebere knjigo **Tineta Miheliča** Andi, beli vrhovi zelene celine, zgrabi neustavljiva strast, da bi isti trenutek pripravil nahrbtnik in se odpravil na poti, ki jih tako plastično opisuje avtor, eden od najboljših slovenskih poznavalcev teh gora. S to knjigo smo dobili nekakšno zgodovino prvih slovenskih osvajanj te gorske verige, vodnik po nekaterih predelih južnoameriških hribov in hkrati leposlovno delo, ki v svetovljanski maniri popisuje prve korake skromnih, a navdušenih pod-